

Notorični lažnivci: arbitražno zaslišanje Črnčeca in primer Kangler

Preverjanje ozadja arbitražne prisluškovalne sramote z zaslišanji nekdanjih direktorjev Sove **Sebastjana Selana**, **Damirja Črnčeca** in **Staneta Štenbergerja** nadaljuje komisija za nadzor obveščevalnih služb. Selana, ki bi moral biti zaslišan prvi, ni bilo. Prejšnji teden je pozornost javnosti pritegnilo zaslišanje nekdanje zastopnice države pred arbitražnim razsodiščem v Haagu **Simone Drenik Bavdek** in nekdanjega arbitra **Jerneja Sekolca**. Sekolec je po nezavarovani telefonski liniji večkrat klical Drenikovo in sta klepetala, so pokazala ta zaslišanja.

Kaj bo razkril “jastreb” Črnčec?

Zaradi pogovorov med Drenikovo in Sekolcem, ki jih ne bi smelo biti, je sosednja Hrvaška izstopila iz arbitraže in danes (še) ni pripravljena priznati rezultata, čeprav je mednarodno sodišče arbitražni postopek kljub škandalu nadaljevalo in dokončalo. Namesto Hrvaške, ki se je izločila, je stroške dokončanja postopka presojanja morala poravnati Slovenija.

Dogajanje prejšnji teden je tako razburilo nekdanjega zunanjega, danes pa obrambnega ministra **Karla Erjavca**, da je šefa komisije za nadzor obveščevalcev, ki postopke preverjanj vodi, **Mateja Tonina** (NSi) ozmerjal kar za "notoričnega lažnivce".

Posebej zanimivo bo danes zaslišanje Črnčeca, ki je svetovalec premiera **Marjana Šarca** (LMŠ) za nacionalno varnost in vodja skupine za implementacijo arbitraže. Ker sosednja Hrvaška ni pripravljena sprejeti rezultata arbitraže, je implementacija bolj enostranska. Ko je bil Črnčec imenovan za premierjevega svetovalca za nacionalno varnost, so ostro protestirali iz Levice **Luke Meseca**, ki zaradi tega celo ni podpisala prej že parafiranega dogovora o koalicijskem sodelovanju, kar sicer ni imelo nobenih posledic. Proti Črnčecu so bili v Levici, ker je svaril proti tveganjem ilegalnih migracij in ker bi naj bil tudi sicer jastreb. Obtoževali so ga celo, da je primer širjenja sovražnega govora.

Ko je bil še v opoziciji (in blizu SDS), je Črnčec zahteval, da bi država morala razčistiti odgovornost Sekolca, češ da je za svoje delo dobil pol milijona evrov, potem pa naj bi, kot je zapisal Črnčec, izdal državo. Črnčec je pred tremi leti zahteval tudi ugotavljanje, kdo je Sekolca sploh izbral. Znano je, da je pomembno vlogo pri izbiri arbitra, ko se je takrat premier **Borut Pahor** odločil za arbitražen kompromis (in ne ureditev mejnega problema do vstopa Hrvaške v EU), imel nekdanji predsednik **Danilo Türk**. Na posnetku je nekdanji predsednik Türk, ob njem **Milan Kučan**:

Nekdanja predsednika Danilo Türk in Milan Kučan nad dvorano državnega zbora Foto:DZ

V medijih je bilo nekaj ugibanj, da je bil Črnčec povezan z aprilsko objavo posnetkov telefonskega pogovora hrvaškega duhovnika **Ivana Tolja**, ki direktorja mednarodnega sklada **Ludu Bammensu** vprašuje, ali bi lahko ustavil poročanje POPTV, da je Sekolcu in Drenikovi v času prejšnje vlade **Mira Cerarja** (SMC) prisluškovala hrvaška obveščevalna služba. Zgodbo je aprila objavila televizija POPTV. O tem dogajanju je pozneje razpravljal svet za nacionalno varnost, na katerem je bil tudi Črnčec, ki sicer ni član in nima pravice glasovati, a je kot premierov svetovalec za področje varnosti na seje povabljen, dobi vsa gradiva in pozneje tudi zapisnike tega sveta.

Že prej, marca, smo izvedeli, da bo nosilka evropske liste LMŠ **Marjana Šarca** novinarka televizije POPTV **Irena Joveva**, ki je

bila na nedavnih volitvah tudi izvoljena, kar dodatno kaže na možne povezave. Gre za najvplivnejšo televizijo v državi, z daleč največ oglasnimi prihodki, kjer se križajo številni interesi.

V zadnjih dneh je Črnčec na javni TV napovedal, da bo pred komisijo prišel, ocenil pa je, da s temi zaslišanji komisija za nadzor obveščevalcev ravna mimo svojih pooblastil, ki bi naj bila predvsem v preverjanju, ali obveščevalne službe zlorabljujejo pooblastila.

Pa še primer Kangler

Komisija namerava danes dnevni red seje, ki bo za zaprtimi vrati, razširiti še s pogovorom s tožilcem **Nikom Pušnikom** iz Maribora, ki je leta 2015 ustavil nekaj od množice postopkov proti **Francu Kanglerju**, zaradi česar naj bi nanj pritiskali, nadzorovala pa naj bi ga celo Sova. O tem je ta tožilec aprila pisno obvestil nadzorno komisijo. Primer je zanimiv, ker je vrsto tajnih nadzorov nad Kanglerjem kot preiskovalni sodnik odredil pred tem obveščevalec službe državne varnosti še v socializmu in pozneje visoki funkcionar Sove **Janez Žirovnik**. Žirovnika so mediji opazili na proslavljanju, ki ga je priredil župan Maribora Saša Arsenovič, ko je lani v drugem krogu premagal Franca Kanglerja. Udeležba je bila za sodnika, ki bi moral biti politično neodvisen, precej nenavaden dogodek, ki dodatno v slabo luč postavlja poštenost sojenja.

Ugotovitve iz nadzorov so uhajale v medije in javno diskreditirale Kanglerja. Ko je bil še župan, ga je ljudska stranka izključila iz svojih vrst, kmalu za tem pa je odstopil predsednik te stranke **Radovan Žerjav** zaradi hudih konfliktov,

ki so bili posledica v stranki. Na sodiščih so pozneje še vsi postopki proti Kanglerju zaradi domnevnih zlorab pripadli. Tudi tisti, zaradi katerega bi moral Kanglerju nekoč za sedem mesecev v zapor, zaradi česar so mu z levega dela dvorane odvzeli mandat državnega svetnika, ki si ga je pa na zadnjih volitvah državnih svetnikov v Mariboru presenetljivo spet priboril. Dogajanje ni škodovalo le Kanglerju, veliko škodo je povzročilo tudi SLS, ki ji je Kangler nekoč pripadal, danes te stranke ni več v državnem zboru, pa tudi desnici v celoti. Pomembno je prispevalo, da državi v zadnjem desetletju vlada leva sredina. Tudi druge sodniki, ki so sodelovali v postopkih proti Kanglerju, so mediji zadnje mesece ujeli na strankarskih dogodkih: pri SD Dejana Židana.

Dogajanje je nekoliko podobno hkratnemu poskusu medijskega in sodnega nevtraliziranja šefa največje opozicijske stranke **Janeza Janše** (SDS), kjer smo bili podobno priča širjenju lažnih informacij v največjih medijih, odvzemanju mandata, sodnim postopkom, ki so na koncu propadli, nepošteno sojenje in pristranskost sodnikov pa je ugotovilo celo ustavno sodišče. A glavni cilj, ohranitev oblasti za levico, je bil dosežen.

Da bi preverili politično ozadje postopkov proti Kanglerju, bi lahko državni svet junija zahteval ustanovitev preiskovalne komisije. Predsednik **Alojz Kovšca** je to prejšnji teden sporočil tako:

V Državnem svetu RS smo prejeli predlog za zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave v zvezi z zlorabo pooblastil s strani organov pregona v primeru državnega svetnika Franca Kanglerja. O predlogu bodo svetnice in svetniki odločali na junijski plenarni seji DS RS.

– Alojz Kovšca (@AlojzKovsca) [May 31, 2019](#)

Namestnik direktorja Sove je mariborski sodnik Žirovnik bil, ko je bila Sova podrejena premieru **Janezu Drnovšku** (LDS).